

Møn Vin ApS
Basnæsvej 29,
4780 Stege

Kystdirektoratet
J.nr. 2025 - 45654
Ref. loufr
Den 1. september 2025

Dispensation til vinstokke og espalier inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

I har søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til plantning af vinstokke og etablering af espalier inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 7m, Røddinge By, Damsholte, Basnæsvej 29, 4780 Stege, i Vordingborg Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 4, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. I skal selv undersøge, om jeres projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Vilkår for dispensation

Da dispensationen er givet efter § 65b, stk. 4, sætter Kystdirektoratet det som et vilkår, at ansøger registrerer sig på landbrugsregistrering.dk inden vinproduktionen påbegyndes. Det sættes yderligere som et vilkår, at hvis den erhvervsmæssige produktion af vin stoppes, skal vinstokke og espalier fjernes igen.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

I kan se en klagevejledning i bilag 2.

Redegørelse for sagen

Ejer af matrikel 7m, Røddinge By, Damsholte, har ansøgt om dispensation til plantning af vinstokke og etablering af espalier. Matriklen er ejet af Møn Vin ApS, der har en række vinmarker i området.

Et kort over den ansøgte matrikel og det omkringliggende område ses på figur 1.

"Jeg skriver med henvisning til mail modtaget den 25. juni, foranlediget af en anmeldelse om at vi skulle have udskiftet de vinstokke vi plantede i 2023, og at der ikke er ansøgt om espalier.

Jeg var glad for at fange dig på telefonen, for jeg var faktisk lidt usikker på hvordan jeg skulle gribe det an – en skrivelse fra en advokat lyder så "hårdt" omvendt havde jeg brug for lidt rådgivning ☺

Så du får lige mine egne ord på det, og så det skriv som advokaten har sendt, og så må du endelig bare tage fat mig, når du får lejlighed til at kigge på det. (...)

Sagen er at vi ikke har skiftet de vinstokke vi fik tilladelse til at plante i 2022, og som vi plantede i 2023 og 2024 – det er de samme vinstokke.

Jeg var ikke ansat i virksomheden på daværende tidspunkt, og har derfor ikke være med ind over anlægningen af markerne, og jeg kan se, når jeg nærlæser vores seneste ansøgning, at den er lidt uheldigt formuleret omkring de 30 cm, som er udgangspunktet på tidspunktet for plantningen.

Jeg tror muligvis at ansøgningen om tilplantning med vin yderligere har været alt for indforstået i forhold til modtagerne af ansøgningen, som måske ikke har dybdegående kendskab til netop vinproduktion og det anførte i ansøgningen kan derfor let blive taget for pålydende.

Der kan ikke produceres vin ud fra planter med en højde på 30 cm. Dette tal relaterer sig til højden ved udplantningen og vinstokkene skal – som alle bær- og frugtbuske - udvikle sig til sin endelige form og størrelse, før den kan indgå i produktionen og bære de nødvendige drueklaser.

Det er endvidere en forudsætning for stort set al vinproduktion, at planten har et espalier at fæste sig til – et faktum som vi som fagfolk har taget for givet og derfor ikke entydigt har fremhævet (...).

Vinmarken, som den fremtræder i dag, er således lig den der blev ansøgt om at plante – og der er ikke sket ændringer i forhold til ansøgningen – kun at naturen har gået sin gang og at planterne er vokset i højden.

Det er derfor min faste overbevisning, at såfremt vi i ansøgningen havde beskrevet den færdige vinmark, ville dette ikke have stillet sagen anderledes i forhold til de hensyn, der skal varetages ved en dispensation i forhold til den lempede praksis for tilplantning i den udvidede strandbeskyttelseslinje. At plantningen kan have en indvirkning på udsigtsforhold for bagvedliggende ejendomme, kan jeg ikke se indgår i vurderingen af om der kan dispenseres. Så vidt jeg har forstået det, indgår nabohensyn ikke med vægt ved vurderingen af om der kan dispenseres i forhold til strandbeskyttelseslinjen.

Det er derfor ikke min opfattelse at vinmarken som den fremtræder i dag, er i strid med dispensationen og at der dermed foreligger et forhold der skal lovliggøres.

Hvis direktoratet alligevel mener, at den anlagte vinmark strider mod det ansøgte, skal jeg anmode om at marken retlig lovliggøres, ud fra den betragtning, at havde vi beskrevet markens endelige fremtræden, ville der være blevet dispenseret hertil på tilsvarende vis som i de øvrige sager vedr. plantning af vin som jeg har kunnet finde, og som vi også selv tidligere har modtaget dispensation til.

Det er min opfattelse at den lempeligere administrative praksis vedr. tilplantning indenfor den udvidede strandbeskyttelseslinje af frugttræer og buske, ikke relaterer sig til højde på planterne.

Jeg kan heller ikke se at der er andre vingårde – heller ikke blandt dem med dispensation for dyrkning indenfor strandbeskyttelseslinjen - der har noteret noget om planternes højde. Som jeg læser vores ansøgning, refererer den til de tidligere vinmarker vi har plantet i hhv. 2019 og 2020, som alle efter 2 vækstår har nået den ønskede højde på stokken på 60 cm, og som ikke har været beskrevet med højde i ansøgningerne, så jeg læser det som en uklarhed omkring hvilken højde planterne har ved plantning, og den højde vinstokke helt naturligt får når de vokser til.

Det er fotosyntesen i bladene der giver druerne smagen, så derfor er den store bladvækst på vinstokke i sommermånederne en forudsætning for vellykket produktion – derfor syner vinstokkene større i sommerhalvåret, men skæres tilbage hvert efterår. Vi har derfor forstået at den seneste dispensation gav tilsagn til dyrkning af vin, og ikke relaterede sig til højden på vinen, idet 1) landskabet ikke vil ændre sig (jf. tidligere dispensationer) og 2) at et eventuelt Nabohensyn ikke indgår i vurderingen af sådan en dispensation.

Med hensyn til espalieret, så har jeg ikke kunne se at der i andre sager konsekvent er søgt særskilt om espalier, og vi har heller ikke overvejet det, da espalier er en helt naturlig og nødvendig del af vindyrkning – det er ganske enkelt ikke muligt at dyrke vin uden at opsætte espalier. Det fremgår også af dispensationer givet på eks. Fejø, Røsnæs, Dyvig og på andre vingårde beliggende indenfor strandbeskyttelseslinjen, hvor der ikke er nævnt noget om espalier særskilt. Samtidig er der selvfølgelig også eksempler på dispensationer givet indenfor strandbeskyttelseslinjen hvor der specifikt er søgt om espalier – så det virker som om begge dele accepteres.

(...)

Da planterne er de samme som vi plantede oprindeligt, og de blot er vokset til, og da espalier (forhåbentlig?) kan betragtes som en implicit del af vindyrkning, håber jeg at vi kan indgå i dialog omkring en mere præcis dispensation?

Vi har i øvrigt været i fin kontakt med de fleste af vores naboer; Vi har inviteret til dialogmøder, flere steder har vi undladt at plante helt op til skel, for at imødekomme ønsker om at bevare udsigt, vi har banket vores espalier længere ned end planterne egentlig "foretrækker det" og vi har tilbudt at plante roser om endestolperne som man gør det i Frankrig, for at "pynte på udsigten", så vi er på alle måder indstillede på at imødekomme eventuelle uhensigtsmæssigheder for naboerne – men selve anlæggelsen af vinmarkerne håber vi at have dokumentation og forståelse for er indenfor retningslinjerne og den allerede givne dispensation, eller at vi kan nå til en løsning for at opnå en opdateret dispensation.

Kalum Winery er på meget kort tid blevet arbejdsplads for 10 lokale medarbejdere, vi er med til at udvikle dansk vin i retning af mere regenerativ dyrkning, vi har fokus på biodiversitet, og vi er med til at tiltrække vinturisme til lokalområdet – så tanken om, at vores egen uheldige formulering om de lave vinstokke i den seneste ansøgning om dispensation, skal ødelægge den fremtid, er næsten ikke til at bære.... "

I det medsendte brev fra advokaten stod der følgende;

"Under henvisning til Kystdirektoratets skrivelse af den 25. juni 2025 skal jeg på vegne af Møn Vin ApS hermed vende tilbage.

Møn Vin ApS ønsker at ansøge om dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. stk. 4, til tilplantning af vinstokke og opstilling af espalier inden for den udvidede strandbeskyttelseslinje. Espalier er 1,8-2 m høje og vinstokke er højere end 30 cm.

Efter naturbeskyttelseslovens § 15, stk. 1, må der ikke foretages ændring i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Imidlertid følger det af naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, at miljøministeren i særlige tilfælde kan gøre undtagelse fra bestemmelsen i § 15, stk. 1 (meddele dispensation). Efter § 65 b, stk. 4, følger det, at miljøministeren ved afgørelser efter § 65 b, stk. 1, om erhvervsmæssig tilplantning med bærbuske eller frugttræer inden for den udvidede strandbeskyttelseslinje skal meddele dispensation fra forbuddet i naturbeskyttelseslovens § 15, stk. 1, selv om der ikke er tale om særlige tilfælde. Kun meget tungtvejende kystlandskabelige hensyn kan føre til andet resultat.

Såvel Møn Vin ApS' vinstokke som tilhørende espalier er beliggende inden for den udvidede strandbeskyttelseslinje. Efter international lovgivning om naturbeskyttelse er der ikke særlige hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Der er endvidere tale om en langbrugsejendom, hvor markerne i forvejen dyrkes. Møn Vin ApS er registreret i Landbrugsindberetningen som andre primærproducenter, der dyrker afgrøder til anvendelse som fødevarer. Vinstokkene er derudover de samme, som Møn Vin ApS fik dispensation til at plante i 2022, og som Møn Vin ApS plantede i 2023 og 2024 – nu er de bare vokset, ligesom der er blevet opsat espalier. Møn Vin ApS har været af den

opfattelse, at dette lå indenfor den tidligere givne dispensation. Om det gjorde eller ej, er dog efter Møn Vin ApS' vurdering uden reel betydning, da der efter det ovenstående kan gives dispensation i dag. Dette understøttes yderligere af, at der er fast praksis for, at der gives dispensation til tilplantning af vinstokke med dertilhørende espalier (...). Meget tungtvejende kystlandskabelige hensyn kan således ikke føre til, at der ikke skal gives dispensation."

Kystdirektoratet bad d. 21-08-2025 om en redegørelse for de faktiske forhold, der ansøges om dispensation til, da det er ud fra disse at der foretages en kystlandskabelig vurdering. Det er også på denne baggrund, at espalier ikke bare kan indgå implicit.

Ansøger svarede d. 31-08-2025 følgende;

"Som aftalt fremsender jeg her dokumentation for hvordan vinmarken oprindeligt var tiltænkt og ser ud i dag – jeg har indsat billeder med forklaringer på markens fremtoning på forskellige tider af året, og de forskellige aldersmæssige stadier i stokkene.

Som jeg har kunnet læse af tidligere afgørelser (bl.a. til vores nabo her på Basnæsvej Bas Wine) og som jeg forstod på dig i telefonen, betragtes espalier som en implicit del af ansøgning om en vinmark, men jeg er opmærksom på at læhegn skal ansøges om særskilt, og tak for også at minde om at det samme vil være gældende hvis vi ønsker at plante roser.

Hermed beskrivelsen af markens tilstand som den oprindeligt var tiltænkt og i dag er udformet;

De oprindeligt plantede vinstokke var til at starte med ca. 30 cm. høje – de er i dag, på de ældste stokke, vokset til hhv. 40-60 centimeters højde. Den absolut højeste vækst af selve vinstokken er ca. 60 cm. da det er i denne højde vi har opsat binde-tråd til opbinding af stokkene. Stammerne på vinstokkene vil ikke blive højere end de ca. 60 cm.

UNGE STOKKE FRA 2024

I vækstsæsonen vil vinstokkene blive op til 180 cm. høje på de fuldvoksne planter, dvs. samme højde som det espalier vi har sat. (se billeder her nedenfor) – denne vækst sker i perioden juni til og med slut september start oktober.

FULDT UDVOKSEDE STOKKE FRA 2019 MED STAMME I CA. 55-60 CM HØJDE OG BLADVÆKST I SOMMERSÆSON PÅ OP TIL 180 CM.

Herefter skæres planterne tilbage til grundhøjden på ca. 60 cm. hvor de er i vinterdvale frem til følgende sommer.

STOKKE EFTER VINTERBESKÆRING I VORES ÆLDSTE MARK FRA 2019:

*STOKKE I STARTEN AF VÆKSTSÆSONEN (11.6.2025) OG SIDSTE DAG
INDEN HØST 3.10.2024*

Vores espalier er sat med ca. 5-6 meters mellemrum i rækkerne i de nyeste marker, og 6-8 meters mellemrum i den oprindelig mark fra 2019.

Afstanden mellem rækkerne er ca. 2 meter.

Jeg håber at du med ovenstående informationer får et indtryk af vinmarkernes beskaffenhed, som de står i dag, med de forskellige vækststadier de gennemgår i løbet af et år, og med de forskellige alderstadier markerne har, og at den oprindelige mark fra 2019 giver et billede af hvordan alle markerne vil udvikle sig over tid.

(...) ”

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det ansøgte ligger delvist i Natura 2000-område nr. 168, Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 147 og fuglebeskyttelsesområde nr. 84.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på, at der er tale om et landbrugsareal, der tidligere har været benyttet til dyrkning af forskellige ikke økologiske afgrøder, samt afgræsning med kvæg. Kystdirektoratet vurderer ikke, at et skift til dyrkning af vinstokke vil have nogen negativ påvirkning på Natura 2000-området. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten er et potentielt levested for bilag IV-arter.

Der er registreret observationer af grønbroget tudse i årene 2014 (Miljøstyrelsen) og 2016-2021 af Vordingborg Kommune, i en sø på nabomatriklen ca. 100 m vest for den ansøgte placering.

Kystdirektoratet bemærker, at der gennem alle årene er blevet dyrket afgrøder og afgræsset med kvæg på de ansøgte matrikler, og at dette ikke ser ud til at have forhindret tudserne i at leve ved den omtalte sø.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Naturbeskyttelseslovens § 15, stk. 1, indeholder et generelt forbud mod at foretage ændring i tilstanden af arealer inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må f.eks. ikke placeres bebyggelse, ske beplantning eller terrænændringer, etableres hegn eller placeres campingvogne og lign., og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

Formålet med bestemmelsen er at sikre en friholdelse af strandene og de umiddelbart bagvedliggende kystområder mod indgreb, der ændrer den nuværende tilstand og anvendelse.

Efter naturbeskyttelseslovens §15a, stk. 1, nr. 1 er landbrugsmæssig drift bortset

fra tilplantning undtaget forbuddet mod tilstandsændringer. Plantning af vinstokke er tilplantning i denne henseende, hvorfor det ansøgte forudsætter dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Det fremgår af naturbeskyttelseslovens §65b, stk. 4, at der kan gøres undtagelse fra forbuddet mod tilstandsændringer i sager om erhvervsmæssig tilplantning med bærbuske eller frugttræer i den udvidede strandbeskyttelseslinje, medmindre tilplantningen strider imod tungtvejende kystlandskabelige hensyn.

Den ansøgte beplantning ligger inden for den udvidede del af strandbeskyttelseslinjen (mellem 100 m og 300 m fra kysten), hvorfor ovennævnte lempeligere dispensationsadgang kan anvendes.

Kystdirektoratet vurderer, at der ikke er tungtvejende kystlandskabelige hensyn, der taler imod en dispensation. Der er i vurderingen lagt vægt på, at det omkringliggende landskab er præget af marker og vinproduktion.

Dyrkning af vin i Danmark blev godkendt som landbrugsproduktion af EU i 2000. Drueproducenter skal være registreret i Landbrugsindberetningen som andre primærproducenter, der dyrker afgrøder til anvendelse som fødevarer. En forudsætning for produktion af vin til salg er således, at der foreligger en registrering.

Kystdirektoratet lægger til grund, at tilplantningen registreres hos myndighederne som forudsat efter reglerne herom, hvorved der vil være tale om erhvervsmæssig tilplantning omfattet af § 65b, stk. 4.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til plantning af vinstokke og etablering af espalier.

Med venlig hilsen

Louise Marie Frandsen
Kystdirektoratet
+45 20 84 98 42
loufr@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Vordingborg Kommune, tekpost@vordingborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Vordingborg, vordingborg@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Storstrøm storstroem@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vordingborg, vordingborg@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sjællandskredsen, nbu_sj@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 168, Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 147		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klithede* (2140)
	Havtornklit (2160)	Skovklit (2180)
	Klitlavning (2190)	Enebærklit* (2250)
	Søbred med småurter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Våd hede (4010)	Tør hede (4030)
	Enekrat (5130)	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Hængesæk (7140)	Tørvelavning (7150)
	Avneknippemose* (7210)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Vinteregeskov (9170)	Stilkeke-krat (9190)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Mygblomst (1903)	Stor kærguldsmed (1042)
	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Flodlampret (1099)	Havlampret (1095)
	Stor vandsalamander (1166)	Spættet sæl (1365)
	Marsvin (1351)	Bredøret flagermus (1308)
Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 84		
Fugle:	Knopsvane (T)	Sangsvane (T)
	Troldand (T)	Lille skallesluger (T)
	Toppet skallesluger (T)	Stor skallesluger (T)
	Havørn (TY)	Blishøne (T)
	Fjordterne (Y)	Havterne (Y)

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))